

Onderwerp Voortgang ontwikkeling Preventieve aanpak scheidingsproblematiek

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	14 050	Bijlage(n)	-	Ons kenmerk	353375-2024
Datum		Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte lezer,

In juli 2024 informeerden wij u over de ontwikkeling van een Preventieve aanpak scheidingsproblematiek. Zoals toegezegd in deze brief (kenmerk 173892-2024), delen wij hierbij graag een aantal actuele ontwikkelingen. Na een algemene inleiding gaan we in op de verschillende aspecten van onze aanpak.

Achtergrond

Wij willen dat alle jeugdigen zo kansrijk, gezond en veilig mogelijk opgroeien. Scheidingsproblematiek is één van de belangrijke factoren die deze ambitie onder druk zet. Onderzoek toont aan dat een ouderlijke scheiding zowel op korte als langere termijn leidt tot een verhoogd risico op problemen in het dagelijks functioneren en in de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Het blijkt dat jeugdigen na een scheiding van hun ouders gemiddeld tweemaal zoveel problemen hebben als leeftijdsgenoten uit intacte gezinnen, zoals gedragsproblematiek en emotionele problemen (depressieve gevoelens, stress, et cetera). Ook zien we bij jeugdigen van gescheiden ouders een lager welbevinden, een slechter zelfbeeld, meer problemen met relaties en slechtere schoolprestaties. Daarnaast zien we ook een correlatie tussen (toenemende) scheidingsproblematiek en de inzet van jeugdhulp.

Wij vinden het noodzakelijk om jeugdigen en hun ouders zo goed en tijdig mogelijk te ondersteunen in het geval van een scheiding en daarmee complexe problematiek te voorkomen of te de-escaleren. Aan de basis van deze activiteiten ligt de visie dat ieder kind, ook al is er sprake van een scheiding, veilig kan opgroeien, zich gezond kan ontwikkelen en recht heeft op een blijvende relatie met beide ouders.¹ Van daaruit hebben wij de ambitie om complexe problematiek rondom scheidingsituaties te

¹ Deze visie werd eind 2022 vastgesteld vanuit het regionale transformatieprogramma Jeugdhulp.

Volgvel 1

voorkomen of te de-escaleren. We willen dat bereiken door alle ouders en kinderen in een scheidings situatie passende, laagdrempelige ondersteuning te bieden.

Team complexe scheidingen WIJ Groningen

Vanaf de opstart van het team complexe scheidingen worden alle vragen vanuit generalistische collega's rondom scheidingen doorgezet naar de gespecialiseerde medewerkers in dit team. In totaal zijn door het team 173 trajecten opgepakt. De ervaringen uit deze casuïstiek worden vanaf 2025 door WIJ doorvertaald naar de wijkteams, zodat ook generalistische medewerkers beter worden geëquipeerd in het omgaan met scheidingsproblematiek en de gevolgen daarvan voor kinderen.

Als goed voorbeeld noemen we de SCHIP-aanpak.² Deze methode blijkt vanuit de ervaringen rondom complexe scheidingen een waardevolle toevoeging in het instrumentarium van medewerkers. Een bijkomend voordeel is dat het een deels preventief karakter heeft (relatietherapie). Momenteel wordt de eerste groep medewerkers uit zowel gebieden als de stedelijke teams in de SCHIP-methode opgeleid. Vervolgens zet WIJ aankomend jaar verder in op het scholen van generalistisch medewerkers en medewerkers van Basis Jeugdhulp. De verwachting is dat de geschoolde collega's gezinnen vroegtijdig kunnen ondersteunen bij relatieproblemen om een scheiding te voorkomen en dat ze ouders die in scheiding liggen kunnen ondersteunen in hun rouwproces om verder stagnatie en problemen rondom communicatie te voorkomen.

Aanvullend op de SCHIP-methode zal ook de KIES-training voor kinderen beter beschikbaar zijn. De rol van team complexe scheidingen verschuift daarmee naar de meer complexe casussen en naar kenniscentrum en vraagbaak voor medewerkers in de WIJ-teams.

Samenwerking stichting Villa Pinedo

Sinds 2023 werken we samen met [stichting Villa Pinedo](#). Villa Pinedo laat volwassenen ervaren wat er in het hoofd en hart van kinderen met gescheiden ouders omgaat en biedt o.a. kinderen in een scheidings situatie een luisterend oor d.m.v. de inzet van ervaringsdeskundige vrijwilligers. Onderstaande cijfers geven een beeld van de impact op Groningen in de maanden januari t/m september 2024:

- 9800 Groningse bezoekers op [villapinedo.nl](#);
- Daarvan hebben 241 bezoekers een of meerdere open brieven gedownload;
- 29 Groningse jongeren zijn actief vrijwilliger, een stijging van tien in 2024;
- 11 Groningse kinderen zijn actief in de chat met een online buddy;
- 26 Groningse ouders volgden de online training;
- 46 Groningse ouders sloten aan bij verschillende webinars.

Met WIJ Groningen en andere ketenpartners bespreken we regelmatig hoe deze verschillende ondersteuningsvormen zo goed mogelijk onder de aandacht gebracht kunnen (blijven) worden.

Scheidingsplatform Groningen

Onlangs startte een regionaal projectteam met de projectmatige realisatie van het Scheidingsplatform Groningen. Dit platform bestaat uit twee onderdelen. In Q1 2025

² SCHIP is een acroniem voor Samenkomen, Conflict- en verliesverheldering, Helpend horen, Integratie, Partners in ouderschap.

Volgvel 2

vindt de lancering van een digitaal scheidingsloket (website) plaats. Het betreft hier een regionale aanvulling op de landelijke website <https://www.uitelkaarmetkinderen.nl/> die voorziet in informatie voor ouders en hun netwerk op het gebied van scheiden, inclusief tijdige toeleiding naar passende vormen hulp en ondersteuning. Voor de lange termijn wordt gewerkt aan een besloten deel voor professionals in het kader van kennisdeling en consultatie.

Daarnaast wordt een Scheidingsadviesteam georganiseerd, bestaand uit specialisten met uiteenlopende expertise op het gebied van (complexe) scheidingen. Zo zal naast hulpverlening ook het juridisch domein vertegenwoordigd zijn. Naar verwachting gaat dit team begin 2025 in praktijk aan de slag met als taken o.a. deskundigheidsbevordering in de gehele hulpverleningsketen en het actueel en objectief houden van de informatie op het digitale platform.

Onderzoek pilot Gezinsadvocaat

De afgelopen maanden onderzochten wij samen met vertegenwoordigers van de stichting Forensische Mediation de mogelijkheden om een pilot [Gezinsadvocaat](#) op te starten. Onderzoek naar de effectiviteit van deze interventie in pilotregio Hart van Brabant laat een de-escalierend effect zien, Wij gaan hier graag in Groningen mee aan de slag.

Daarvoor ligt inmiddels een conceptafspraken: de stichting gaat in onze opdracht per januari 2025 kwartier maken. Het gaat hier om het opbouwen van het benodigde netwerk, het werven van gedragswetenschappers en advocaten voor de rol van gezinsadvocaat en het faciliteren van de vereiste opleidingen. Naar verwachting kunnen vanaf Q3 2025 dan de eerste casussen door een gezinsadvocaat worden behandeld. Het streven is om in pilotvorm t/m 2026 in ieder geval 50 casussen te laten oppakken.

Begeleide omgangsregeling (BOR) en scheidingsbuddy's

Tijdens een BOR helpt een vrijwilliger ouders die uit elkaar zijn bij het afspreken en nakomen van een omgangsregeling. Deze begeleiding is er specifiek op gericht om kinderen contact te laten houden met beide ouders. Humanitas district Groningen voerde in 2024 tot dusver 15 BOR's uit in de gemeente Groningen, waarvan tien trajecten zijn gestart in het huidige kalenderjaar. We werken op dit gebied overigens in regionale context met Humanitas samen; ook andere Groninger gemeenten zetten BOR's in.

Verder startte in Q2 een proef met zogeheten scheidingsbuddy's. Dit zijn ervaringsdeskundige vrijwilligers die ouders helpen met praktische zaken omtrent scheiding en hen met raad en daad terzijde staan. Inmiddels zijn er twee trajecten ingezet en de eerste inzichten zijn positief. De inzet van een scheidingsbuddy zorgt met name voor de gewenste rust in de situaties van betrokkenen. De komende periode bouwen we deze interventie in overleg met Humanitas verder uit.

Aanvullend online aanbod

Tot slot bieden wij ook twee laagdrempelige vormen van online ondersteuning. Zo richten online Ouderbijeenkomsten van het [LCO](#) zich op de vraag wat een scheiding en veilig opgroeien betekent voor kinderen. Ouders leren in dit webinar o.a. hoe zij hun kind steun kunnen bieden en ook voor professionals zijn deze inzichten van grote

Volgvel 3

waarde. In 2024 kenden de verschillende bijeenkomsten in totaal 38 Groningse deelnemers. Hoewel deelnemers de bijeenkomsten als bijzonder waardevol beoordelen, beogen we een grotere opkomst. Wij zijn hierover in gesprek met LCO en partnerorganisaties.

Ouders Inc. is een cursus ‘voor ouders in de tropenjaren’, waarin vooral aandacht is voor de impact van het hebben van een jong gezin op een relatie. Zo leren deelnemers manieren om specifiek oog te houden voor de partner in deze nieuwe situatie en hoe gezond ruzie te maken. In 2024 maakten tot dusver 31 Groningse stellen hier gebruik van. Vanuit de paraplu Kansrijke Start kijken we naar mogelijkheden om de bekendheid van dit aanbod te vergroten.

Samenvatting

Met de beschreven ontwikkelingen geven wij invulling aan het streven alle ouders en kinderen in een scheidingssituatie passende, laagdrempelige ondersteuning te bieden. Wij gaan er zodoende vanuit dat in de toekomst meer en meer de impact op het voorkomen of de-escaleren van problematiek rondom scheidingssituaties zichtbaar wordt. U wordt hiervan op de hoogte gehouden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.